Rok IV. Wtorek dnia 12 Września 1922 roku. № 205.

Kurjer Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNO SPOŁECZNO LITERACKI

Prenumerata wynosi z odbieraniem w Administracji miesięcznie 850 mk., z odnoszeniem i przesyłką pocztową 950 mk. Ceny ogłoszeń: pierwsza strona za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce 160 mk., druga i trzecia 140 mk., czwarta 120 mk. za wiersz nonparelowy. Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 140 mk. za wiersz. Nekrologi po marek 140 za wiersz. Drobne ogłoszenia, po 40 marek za wyraz. Ogłoszenia zagraniczne o 100 % droższe.

Cena 40 mk.

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa ul. N. P. Marji 41, otwarta codziennie od g. 9 rano do 7 w. Telegraf. „Kurjer—Częstochowa". Telefon 4. Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca. Na zasadzie uchwał Zjazdu Zw. Prasy prowincjonalnej, wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Groźne memento.

Częstochowa, 11—9—22.

Dwa wielkie nazwiska, dwaj patrjoci, mężowie stanu na miarę europejską. Venizelos i Dmowski, dwa sztandary greckiego i polskiego narodów, równocześnie prowadziły swoje ludy do szczytu potęgi i pomyślności i oba w sposób niepojęty przez zdrowy sens; jakby przez ironję losu, usunięte zostały w zacisza domowe w chwilach swego największego tryumfu, aby zrobić miejsce lichym chorągiewkom, nadymanym przez takie wiaterki, jak ryzykanctwo, eksperymenty, karjerowiczostwo i megalomanja, które prowadzą swoje kraje do nędzy, hańby i upadku! Przyszły historyk niewątpliwie musi porównywać losy tych dwóch mężów, którzy w sposób bezprzykładny, przez niewdzięczność i zaślepienie swych narodów a intrygi wrogów, zmuszeni byli ustąpić właśnie wtedy, kiedy ich genjalna przenikliwość i ofiarna praca najobfitsze wydawała plony.

Venizelos, twórca koalicji bałkańskiej przeciwko Turcji, po dwóch tysiącach lat odbudowuje Wielką Grecję, a następnie po uporczywych walkach ze złym duchem Grecji, królem Konstantynem, szwagrem Wilhelma II-go, chociaż dość późno, łączy się jednak ze zwycięską koalicją, uzyskuje w Traktacie Wersalskim niezmierne korzyści dla swojej ojczyzny i.. upada na to, aby król Konstantyn mógł powrócić na tron i zgotować Grecji dzisiejszą hańbę i pogrom.

Nie będziemy tu przypominać znanej powszechnie pracy całego życia Dmowskiego, ani jego ciężkich zmagań się z aktywizmem i orjentacją progermańską w czasie wojny, dość tego, że po Traktacie Wersalskim i największym tryumfie jego polityki... on sam stał się Polsce niepotrzebny.

Ale analogja idzie dalej. I Polska ma swego złego ducha, który ją uparcie do dzisiaj rozbitego wozu prusko-austrjackiej polityki przyprzęgnął, który następnie omal nie sprowadził katastrofy przez najazd bolszewicki po awanturze kijowskiej, a przez doktrynerską samowolną i kapryśną politykę wewnętrzną do nędzy cały kraj doprowadza. I tak samo jak w Grecji ten zły duch Polski zajmuje najwyższe w kraju stanowisko!

Dzienniki donoszą, że król Konstanty ucieka i że Grecja wzywa z powrotem Venizelesa, aby uratował kraj, będący dziś na skraju przepaści.

Jakiż to straszne dla nas memento!

ZAKŁAD KRAWIECKI
UBIORÓW MĘSKICH i OKRYC DAMSKICH
B. JASIŃSKIEGO
W CZĘSTOCHOWIE, UL. DĄBROWSKIEGO № 15.
Wykonywam solidnie z własnych i powierzonych mi materjałów podług najnowszych angielskich żurnali, garnitury marynarkowe od 35000—30000 Palta jesienne od 35.000, Palta letnie od 40,000, Garnitury sport. od 37.000 Krój najnowszy. Ceny bardzo przystępne. Wykonanie w czasie umówionym. UWAGA! Posiadam obecnie najnowsze towary.

Damską gotową suknię
tylko za **Mk. 4.500** oraz gotowe **suknie jedwabne,** wełny na szkolne mundurki, suknie wizytowe i kostjumowe, bostony, gabardiny, trykotiny w modnych kolorach, jedwabie w różnych kolorach, barchany, płótna, flanele i t. p.
—nabyć można w—
mieszkaniu prywatnem
— EMILJI —
Lewinowej i S-ka.
II Aleja 40 — piętro front
druga brama.

Helena Dawidowicz
powróciła
i udziela lekcji gry na fortepjanie.
— I Aleja 7. —

Zaburzenia w Katowicach.

KATOWICE. Sytuacja w Katowicach staje się coraz krytyczniejsza.

Wczoraj wieczorem przyszło tu ponownie do poważnych rozruchów ulicznych, których ofiarą padło około 20 dużych sklepów przy ul. Grundmana głównej ulicy handlowej Katowic.

Po południu około godz. 4-ej przybyły do miasta liczne zastępy robotników, udających się przed Województwo, ażeby domagać się wypłaty zarobków, których zarządy przedsiębiorstw nie mogły uskutecznić wskutek niedostarczenia gotówki przez Bank Rzeszy.

Różne żywioły podejrzane podburzały robotników przeciw władzy polskiej. Jak stwierdzono później, znajdowali się wśród demonstrantów agitatorzy bolszewiccy, a nawet żądni widocznie łupu bojowcy orgeschowi z drugiej strony Śląska.

Wojewoda Rymer przyjął deputację robotniczą, której oznajmnił, iż Rząd Polski po wczorajszej jego depeszy wysłał już z Warszawy pierwszy transport pieniędzy, **w kwocie 3 miljardów marek polskich na wypłaty zarobków.** Delegaci powtórzyli oświadczenie wojewody tłumom, które jednak wyraziły swe niezadowolenie, **domagając się natychmiastowej wypłaty,** gdyż w domu rodziny cierpią głód, nie mając za co kupić środków żywności.

Tłum demonstrował przed Województwem blisko 2 godziny. Oddział policji konnej przybył i jechał, torując sobie przejazd wśród demonstrantów. Podrażniło to zebrane tłumy, odezwały się okrzyki, złorzeczenia, zaczęto rzucać kamieniami na policję, następnie grupka demonstrantów zniszczyła sztachety i kołkami z nich **pobiła 5 policjantów pieszych, z nich jednego dość ciężko.**

Następnie tłum rozgoryczony i rozdrażniony udał się najpierw na dworzec kolejowy, gdyż ktoś rzucił hasło, **aby zrewidować pasażerów odjeżdżających do Polski.**

Tłumy wdarły się na peron, jednak pociąg odchodzący do Sosnowca już ruszył. Po usunięciu z dworca tłumy udały się na ul. Grundmana, gdzie między g. 6 a 7 wiecz. **rzuciły się na sklepy spożywcze i z odzieżą.** Okna wystawowe wybito. Z wystaw zrabowano doszczętnie towary, zrabowano również część towarów ze sklepów. **Policja okazała się za słabą,** tak że musiano wezwać wojsko i dopiero policji łącznie z wojskiem udało się powstrzymać rabunek. Aresztowano przytem kilkadziesiąt osób. Właściciele sklepów przy innych ulicach pozamykali je. Kawiarnie i restauracje już od południa były zamknięte. Ul. Grundmana **przedstawia nader przykry widok.** Wielkie okna wystawowe wybite. Na ulicach pełno porzuconych pudełek ze zrabowanego towaru.

W godzinach wieczorowych przychodziło gdzieniegdzie do starć z policją. Niektóre ulice zostały zamknięte dla ruchu przez wojsko. Władze czynią wszystko, **ażeby zapobiedz dalszym rozruchom.**

W kopalniach okolicznych praca w dniu dzisiejszym ustała. Robotnicy strajkują z powodu nieotrzymania zarobków.

Prof. H. Nehring
z Łodzi
rozpocznie 15 września
lekcje gry fortepjanowej
Przyjmuje zgłoszenia w godz. od 5—7.
Ul. Dąbrowskiego № 7. — II-gie piętro
nad Sądem Pokoju.

Wiadomości polityczne.

Mowa Paderewskiego w Genewie.

Wczoraj odbyła się w Genewie u byłego ambasadora amerykańskiego Child'a konferencja, na której omawiano stosunek Stanów Zjednoczonych do różnych narodów europejskich. Między zaproszonymi gośćmi znajdował się też Paderewski. Przybycie jego przywitano żywymi oklaskami. Zaproszony do zabrania głosu mówił Paderewski w znany swój serdeczny sposób o pomocy Stanów Zjednoczonych, udzielonej narodowi polskiemu do odzyskania niepodległości. Serdeczne przemówienie Paderewskiego powitano ogólnemi oklaskami. Liczni dyplomaci i politycy, którzy byli obecni na konferencji, otoczyli Paderewskiego i składali mu życzenia z powodu świetnego przedstawienia spraw, które poruszył w swem przemówieniu.

Wiekowe Męczeństwo Polski.

VIII.

Kaufman, objeżdżając wszystkie prowincje sobie podległe, osobiście, a następnie przez żandarmów zalecał ziemianom naszym wyprowadzać się w głąb Rosji, wybitniejszym zaś jak Hołyńscy, Sołtanowie, Lubomirscy, w ciągu dwóch lat wyprzedać swe dobra lub wypuścić w dzierżawę, pod warunkiem jednakże, że se osiądą w środkowej Rosji.

Car Aleksander II ze swoim komitetem urządzającym wiedział dobrze w co ugodzić, aby rusyfikacje naprzód posunąć. Wiedział, że zakonne życie dobrze pojęte, jest kwiatem religji, wiedział, że większość zgromadzeń zakonnych wychowywała młodzież i zastępowała brak kapłanów świeckich w posłudze parafjalnej. Tam też pierwsze zwrócił ciosy. Wszystko w kilku dniach rozpędzono, znieważono świętość miejsca i świętość starości, a w końcu z najobrzydliwszym cinizmem urągano sędziwości naszych zakonnic, które przemocą z zacisza klasztornego wypędza.

Ukaz carski 1864 wprawdzie nie wszystkie klasztory rozpędza odrazu, wszystkich zakonników skazuje na powolne zamieranie. Wszędzie nowicjaty zamknięto, a prawowierną władzę zakonną pokasowano. Zabroniono zakonnikom udawania się ze skargą do Rzymu. Biskupi byli opiekunami zakonów tylko dla oka, a właściwie rządził nimi i policjant i naczelnik powiatu. Roku 1864 przywieziono na Jasną Górę zakonników ze wszystkich skasowanych paulińskich klasztorów i tutaj ich rozsegregowano. Przy segregacji asystował ksiądz rządowy Rzewuski, którego mianowano wysytatorem klasztorów. Co lepszego z zakonników wyszło na parafje, lub uciekło do Krakowa a reszta t. z. etatowych, których liczbę określił ukaz do 24, pozostała na Jasnej Górze. Na przełożonego wyznaczono ks. Aleksandra Ziębę, — który obowiązany był spełniać wszelkie rozporządzenia rządowe. — Nowicjat OO. Paulinów w klasztorze św. Barbary zamknięto, klasztor św. Zygmunta, przy którym była parafja częstochowska, oddano ks. Rzewuskiemu, jako probostwo.

Że Paulini wytrwali na Jasnej Górze w takich warunkach, przypisać to trzeba opiece Matki Boskiej.

Podobny los spotkał Marjawitki w Częstochowie. Moskale roku 1865 w nocy wpadli do klasztorku Marjawitek i po ścisłej rewizji, w czasie której nic nie wykryto przeciwpaństwowego, wywieziono te nieszczęśliwe poświęcone Bogu niewiasty do Piotrkowa, gdzie je umieszczono w klasztorze Dominikanek z wyznaczeniem 6 kop. dziennie na utrzymanie każdej.

„Kijewlanin" w numerze z dnia 10 lutego 1867 r. urągając klasztorowi Dominikanek w Kamieńcu, świeżo zamkniętym w którym przebywało 8 zakonnic, zarzuca im rozwięzłość. Tymczasem były to wielce pobożne staruszki, średni wiek każdej odpowiadał 64 latom. Za powód do kasaty posłużyła w wielu miejscach logika Mikołaja I t. j. że w wielu klasztorach nie było dostatecznej liczby zakonników, ale zamilczano o tem że aby módz tą logiką się posłużyć, pozamykano przedtem nowicjaty.

O. Alfons Jędrzejewski.

(D. c. n.)

Stanowisko kupców chrześcijan wobec wyborów do Sejmu i Senatu.

Na jaką listę uchwalili głosować drobni kupcy.

Częstochowa, 11- 9—22.

W niedzielę dn. 20 b. m. na, skutek zaproszenia Zarządu Związku drobnych kupców do sali Stow. Rzem.-Przem. przybyli drobni kupcy i sympatycy Związku na Zebranie Ogólne, którego porządek dzienny zapowiadał sprawę omówienia stanowiska kupców chrześcijan wobec wyborów do Sejmu i Senatu.

Zaproszony przez zebranych na przewodniczącego obradom p. Z. Rylski, po ukonstytuowaniu się prezydjum i zmianach w porządku obrad, udzielł głosu p. M. Misiorowskiemu, inicjatorowi zebrania. W obszernem przemówieniu p. Misiorowski, reprezentant grupy Zjednoczenia Mieszczańskiego p. Rosseta, starał się przekonać drobnych kupców i sympatyków organizacji kupiectwa drobnego, którego jest przewodniczącym, iż kupiec powinien przy wyborach do Sejmu i Senatu popierać wyłącznie grupę centrową.

Jak wiadomo, tę grupę centrową chcą stanowić przy wyborach związane sojuszem wyborczym stronnictwa pp. Skulskiego i Rosseta. Po przemówieniu p. Misiorowskiego, zapisał się do głosu szereg mówców.

Pierwszy bardzo energicznie przeciw tworzeniu w Częstochowie grupy centrowej wystąpił p. Dyliński, twierdząc, że angażowanie się kupców w Zjednoczeniu Mieszczańskim i popieranie jakiejś „centrowości" nie jest niczem innem jak rozbijaniem solidarności, którą ujawnić musimy przy nadchodzących wyborach.

Wszyscy drobni kupcy częstochowscy winni poprzeć Związek Ludowo-Narodowy, gdyż tam ich miejsce, tam obrona interesów ich i kraju całego — zakończył p. Dyliński.

W swem przemówieniu wstępnem p. Misiorowski twierdził, iż każdy kupiec winien być dyplomatą, więc postępować winien tak, „by zadowolić klijenta i samego siebie" i dlatego powinien popierać centrum, będące wyrazem kompromisowości.

O tem, jakie olbrzymie szkody przyniosła nam w Sejmie obecnym „kompromisowość" mówił p. Bolesław Rylski, twierdząc, że obowiązkiem kupiectwa jest stanąć po stronie zdecydowanej i dlatego każdy kupiec winien opowiedzieć się za Chrześcj. Zw, Jedności Narodowej.

Przeciw popieraniu akcji centrowej Zjednoczenia Mieszczańskiego wystąpił również p. M. B. H ffman, przypominając szkodliwe stanowisko, jakie zajmowała w Sejmie grupa p. Rosseta. Między innemi mówca zażądał odpowiedzi: dlaczego Zjednoczenie odrzuciło poprawkę, iż prezydentem Rzeczypospolitej może być tylko katolik, a także obarczył Zjednoczenie szeregiem poważnych zarzutów, dowodzących zdaniem p. H. szkodliwej działalności tej grupy w okresie wysunięcia kandydatury Korfantego na premjera itd.

Po przemówieniu p. St. Jastrzębskiego, również protestującego przeciw rozbijaniu przez organizatorów „centrum" koniecznej jedności narodowej zabrał głos poseł Zjedn. Mieszcz. p. Wróblewski z Warszawy. Argumenty zawarte w bardzo długiem przemówieniu p. posła nie trafiły najzupełniej do przekonania obecnych czego wyrazem były dalsze wystąpienia przeciwcentrowe.

Wreszcie, po przemówieniach pp. Łochowskiego, Dźwigalskiego i innych Przewodniczący poddał pod głosowanie wniosek treści następującej, zgłoszony przez p. B. Rylskiego:

„Zgromadzeni na zebraniu ogólnem w dn. 10 b. m. członkowie i sympatycy Zw. drobnych kupców i sympatyków, uznając konieczność powiększenia reprezentacji mieszczaństwa w Sejmie i Senacie **uchwalają poparcie listy Chrześciańskiego Związku Jedności Narodowej**".

Rezolucję tą przyjęto wśród burzliwych oklasków głosami wszystkich obecnych.

Przeciw poparciu akcji komitetu Jedności Narodowej głósował p. M. Misiorowski.

Sądząc z przebiegu zebrania wczorajszego i licznych głosów słyszanych gdzie indziej, nawet najgorętszy zwolennik „centrowości" pp. Skulskiego i Rosseta musi przyznać, że idea „centrowa" w Częstochowie nie znajduje najmniejszego nawet poparcia.

Krawiec damski
J. Szubski
II-ga Aleja 39.
wykonywa: palta, kostjumy i futra.
Ceny przystępne!

Kronika.

Posiedzenie Rady miejskiej Dziś o godzinie 7 i pół wieczorem odbędzie się posiedzenie Rady miejskiej.

Porządek dzienny zapowiada: III-cie czytania projektu koncesji na Elektrownię.

Prefektem seminarjum nauczycielskiego i rektorem kościoła Panien Dominikanek w Piotrkowie został mianowany ks. Wiktor Potrzebski, dotychczasowy prefekt gimnazjum w Bełchatowie.

Zjazd prasy prowincjonalnej. Związek polskiej prasy prowincjonalnej zwołuje na dzień 23, 24 i 25 września r. b. do Kalisza zjazd członków, na którym, między innemi, omawiane będą sprawy związane z egzystencją prasy prowincjonalnej.

Trzeci dzień zjazdu poświęcony na wycieczkę do Liskowa.

Pensje ochroniarek. Wydział Powiatowy na posiedzeniu w dniu 1-ym b. m. podniósł pensje ochroniarek z dn. 1 września r. b. do wysokości: I kategorji mk. 40.000, II kat. — mk, 35.000, III kat. — mk. 30.000, oraz dodatek na utrzymanie czystości do wysokości mk. 2000 miesięcznie.

Ze sportu. W niedzielę na boisku przy koszarach Zawady odbyły się zawody piłki nożnej pomiędzy Wisłą II a Wartą. Rezultat 2 : 0 na korzyść Wisły. Sędziował p. Pilc.

6 tygodni bez alkoholu. W ciągu 6-ciu tygodni począwszy od końca b. m, do dnia wyborów do senatu, ma zostać zabroniona wogóle sprzedaż alkoholu.

Wystawa—pokaz.

W niedzielę została zamknięta wystawa—pokaz, urządzona staraniem Częst. Tow. Rolniczego. Nagrody przyznano:

Dział bydła i trzody.

Nagrody I pieniężnej nie przyznano. II otrzymał p. Kaczyński za krowę mk. 25.000 i list pochwalny C. T. R. III — p. J. Janc, za krowę swego chowu 15 tys mk. i p. J. Stępień za dwuletnią jałówkę mk. 15 tys.

Nagrody honorowe otrzymali: pp. Olszyński z Libidzy za dobre utrzymywanie bydła, C. Peglowicz za 3 krowy i J. Deska za utrzymanie buchaja i III nagr. mk. 15 tys.

Dział trzody p. Kaczyński za maciorę z trzema prosiętami mk. 10 tys.

Dział ogrodowo - rolniczy.

Za kolekcję owoców i warzyw p Olszyński z Libidzy dyplom uznania C. T. R., Dominjum Zakrzewek, ziemi Kaliskiej otrzymało dyplom uznania Rady wojewódzkiej Tow. Rol., p-ni Steinhagenowa z Lipia za owoce i warzywa dyplom uznania Rady wojewódzkiej i list pochwalny Okr. Tow. Rol. Zagroda włościańska za owoce i wyborowe warzywa medal brązowy. List pochwalny C. T. R. pani Siemieńska z Żórawia, za pomidory i warzywa. P. Kanigowska z Rudnik list pochwalny Woj. Okr. Tow. Rolniczego za owoce. P. Steinhagen z Małus list pochwalny za owoce, również otrzymali listy pochwalne Okr. T-wa Rol. pp. Waszczyk z Kawodrzy Dolnej i ogrodnik Jan Jantos.

Najwyższą nagrodę Ministerstwa Rolnictwa medal srebrny otrzymał Złoty Potok za pstrągarnię zarodową.

Dyplom C. T. R. za działy oświatowy i kulturalny otrzymał Sejmik częstochowski.

Listy pochwalne otrzymały: Dominjum Żuraw, Libidzą, Kaczyński za działy rolne. Sejmik otrzymał dyplom Rady wojewódzkiej za działalność rolniczą.

List pochwalny okr. T-wa Rolniczego otrzymali: Józef Wrzaszczyk, Walerja Zychowska. Antonina Nowakowa, Wiktorja Łysakowa, gen. Pogorzelska (trzy ostatnie panie za kilimy), Stow. Spoż. „Jedność" za działalność współdzielczą i przetwórczą, Antoni Lesiński ze Dźbowa, Fr. Kulejowski z Krzepic, Paweł Pyda z Konopisk — za działalność rolniczą i T. Święcik z Konina za pługi.

Dział koni.

I nagr. 25 tys. mk. list pochwalny T-wa Rolniczego p. Stefan Maciąg. II nagrodę mk. 25 tys. i list pochwalny T-wa Rolniczego p. Jan Iglikowski z Rybnej mk. 15 tys. i list pochwalny p. Michała Fyga z Kłobucka mk. 10 tys. p. Antoni Tkaczyński z Woli. Dominjum Chrząstów medal brązowy Min. Roln. i Dóbr Państwowych. P. Stefan Olszyński z Libidzy, dyplom uznanja C. T. R. na grupę 8 koni typu lekkiego, własnego chowu. P. Stefan Rogowski z Rząsawy, list pochwalny Okr. Twa Rolnizego i Sejmik Częstochowski, list pochwalny Okr. T-wa Roln. za grupę klasy typu roboczego.

Psia sprawa. Magistrat zawiercki ogłosił, że ze względu na niebezpieczeństwo zawleczenia wścieklizny wszystkie psy w ciągu trzech miesięcy winny być trzymane na uwięzi i muszą mieć odpowiednie kagańce.

Miljonówka № 0.467.699. Numer powyższy wyciągnięto z koła w ostatnim losowaniu 4 proc. państwowej pożyczki premjowej, dnia 9 września.

Prasa na wybory. Dom. Unja Państw. odkupiła na czas wyborów codzienne pismo łódzkie „Głos Polski" za cenę 60 milj. marek.

Nieudany zamach na pociąg pod Częstochową.

Nieznani sprawcy usiłowali dokonać zamachu na pociąg pośpieszny nr. 8, idący z Warszawy w stronę Częstochowy, za pomocą umocowania kamieni przy zwrotnicy, które wystawały ponad szyny około 6 cali. Przed nadejściem pociągu, zwrotniczy Józef Ręblewski zauważył kamienie i usunął je, wobec czego katastrofę udaremnił.

Historyczny most. Jest nam bezwątpienia most kolejowy pod Łazami, którego budową na strumyku szerokości dwuch metrów trwa już trzy lata, i jeszcze nie wiadomo, kiedy robota będzie ukończona. Ano, buduje się sposobem gospodarczym, a przecież państwo ma tyle pieniędzy, że może utrzymywać armję pracowników, dla których jedynym jest przykazaniem aby dzień jakoś zeszedł i żeby za to dobrze zapłacili, o resztę zaś niech się koń martwi, co duży ma łeb Wartoby tych budowniczych posłać do Belgji lub Francji, żeby zobaczyli, jakto w ciągu miesiąca potrafią tam wybudować nowoczesne miasto, u nas zaś marny most wznosi się lata całe i ośmiesza rząd i społeczeństwo.

Fabryka Maszyn
ODLEWNIA
Żelaza i Metali
Bracia Kanczewscy
Sp. Akc. w Częstochowie
ul. Ogrodowa 51-53 Tel. 195
POLECA
kieraty włościańskie.

ZAWIADOMIENIE.
Niniejszym zawiadamiamy Sz. Klijentelę, że z dniem 25 sierpnia r. b. otworzyliśmy po gruntownym remoncie magazyn nasz z konfekcją i galanterją damską, męską i dziecięcą.
Polecamy na nadchodzący sezon najświeższe modele sukien, bluzek i kapeluszy
Marja Federowicz i S-ka *II Aleja 38.*
CENY KONKURENCYJNE.

KURSY HANDLOWE
Róży Szumacherowej i Władysława Rychtera
zawiadamiają, że na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. (Departament Szkolnictwa Zawodowego) z dn. 8 lipca r.b. za № 6369 kursy zostają przekształcone z półrocznych na **roczne**.
— — Osoby zainteresowane zechcą się zgłosić do odnośnych kancelarji. — —

Teatr „ODEON"

— — Program od niedzieli dn. 10 do środy 13 Września b. r. — — —

Ostatnia nowość wytwórni „Pathe Jermoljew" otrzymana wprost z Paryża! — Wystawiamy przed Warszawą!

Niezrównany król ekranu **Mozżuchin** i jego urocza partnerka **N. Lisenko**

w otoczeniu najwybitniejszych artystów francuskich w pierwszym, na sezon bieżący obrazie, wykonanym w Paryżu.

TRAGICZNA PRZYGODA

SZTUKA FILMOWA w 6 AKTACH.

UWAGA: Ostatni seans o 9 i pół wieczór.

Zwracamy uwagę Sz. Publiczności, że wszystkie dotychczas wyświetlane w Częstochowie obrazy z artystami rosyjskimi, były wykonane przed kilku laty w Rosji, powyższy obraz jest pierwszym z wykonanych obecnie w Paryżu —jaki ukazuje się w Częstochowie.

Dzieci giną! Komisarjat II Policji Państwowej w Częstochowie komunikuje, że w dn. 6 b.m. zameldowała Marja Paruzel, zam. przy ulicy Krakowskiej nr. 30, iż pięcioma tygodniami zaginęła jej córka 14-letnia Stefanja.

Znieważenie. Komisarjat II Pol. Państw. komunikuje, że w dniu 6 b. m. przyjęto zameldowanie od Agaty Jastrzębskiej, zam. na przedm. Ostatni Grosz przy ul. Bór w Rzeźni miejskiej o zgwałceniu jej 12-letniej córki Kazimiery.

Za paskarskie ceny. Spisano protokół na właściciela składu węgla przy ul. Kościuszki nr. 43, Adama Palusińskiego, zam. przy ul. Jasnogórskiej nr. 42 za pobieranie nadmiernie wygórowanych cen za węgiel. Sprawę przesłano do Starostwa.

Pobicie. Komisarjat I Policji Państwowej w Częstochowie komunikuje, że w dn. 8 bm. zameldował Wincenty Cieśliński, zam. przy ul. Stradomskiej nr. 4, że bracia Jan i Mieczysław Droździe, oraz bracia Zwolczyki, wszyscy zam. przy ul. Stradomskiej nr. 4. z niewiadomej przyczyny pobili go dotkliwie, kalecząc mu ręce nożem.

Amator schabu. Ujęty został Mateusz Madejski, zam. przy ul. Parkitka nr. 4, na gorącym uczynku kradzieży schabu, wagi 9 funtów, wartości mk. 9000 ze spiżarni mieszczącej się przy lokalu restauracyjnym przy ul. Kordeckiego nr. 29 na szkodę Władysława Wierzbickiego, zam. tamże.

Pobicie policjanta. Komisarjat II Pol. Państw. w Częstochowie komunikuje, że w dn. 7 b. m. o godz. 2 m. 30, zostali sprowadzeni do tamtejszego komisarjatu Józef Kosbiński, zam. przy ulicy Fabrycznej nr. 11 i Franciszek Flaczyński, zam. przy ul. Krótkiej nr. 39, którzy pobili przodownika II Komisarjatu Stanisława Kaźmierczyka, będącego na służbie.

Z TEATRU.

Ilekroć razy przybywa do Częstochowy zespół artystów z p. K. Junoszą Stępowskim na czele teatr jest przepełniony. Składają się na to: repertuar i doborowa gra artystów.

„Ósma żona Sinobrodego", komedja w 4-ch aktach Savoira obfituje w szereg djalogów scenicznych, prowadzonych pomiędzy miljarderem amerykańskim Brownem (Stępowskim) a córką zbankrutowanego margrabiego (Rosłan). Kto posiada pieniądze, ten ma siłę — oto tło akcji. I Brown pewny siebie traktuje „ósmą żonę" na równi z poprzedniemi. Uroda, umiejętność prowadzenia rozmów, granie na nerwach mężczyzn to siła kobieca. Siłę tę posiadała córka margrabiego Monna (Juno), która zwycięża pewnego siebie miljardera i staje się jego pierwszą i ostatnią żoną. Wykonanie sztuki było bardzo dobre.

Naturalna, subtelna gra Stępowskiego zyskiwała sobie niezwykły poklask publiczności.

P-ni Jadwiga Juno stawia pierwsze kroki na scenie. Ma dane po temu, a przytem jej partner może się okazać i znakomitym reżyserem, tedy w przyszłości może ujrzeć p. J. w blasku scenicznym.

Pozostali artyści w osobach pp. M. Bystrzyńskiej, Batogowskiego, Rosłana, Daszewskiego dzielnie sekundowali p. Stępowskiemu. Typ komicznego detektywa stworzył udatnie p. Wrącki.

Niedzielny „Jastrząb" cieszył się również powodzeniem. Królował znów Stępowski i królować będzie w „Baccaracie" w poniedziałek.

Tabela loterji państwowej.

(nieurzędowa).

Piąta klasa. — Trzeci dzień.

Główniejsze wygrane.

Mk. 1.600.000: nr. 7076

Mk. 600.000: nr: 51929.

Mk. 400.000: nr. 69506.

Mk. 50.000: nr. nr. 89340 93203.

Mk. 40.000: nr. nr. 17862 52126.

Mk. 25.000: nr. nr. 17552 22471 40736 76917

Mk. 15.000: nr. nr. 12725 20412 40179 61571 74356.

Mk. 10.000: nr. nr. 5095 7645 7995 10765 18149 14715 16009 19614 20879 23630 24827 37669 38711 39201 40680 58486 55051 59955 61025 66705 76[illegible]82 80593 81958 83[illegible]90 87947 88697 92857 94732 97583

Podziękowanie.

Zarząd Pow. Koła Zw. Inwalidów Wojennych Rzeczypos. Polskiej w Częstochowie składa serdeczne podziękowanie J. K. Possewskiemu za ofiarę (5000) mk. pol. na rzecz inwalidów wojennych.

Za Zarząd W. KULIS.

Do Sz. Klijenteli m. Częstochowy i okolicy

Magazyn i pracownia Obuwia

A. Sztybelmana

I-sza Aleja Nr. 10.

z powodu drożyzny wszelkiego rodzaju skóry zawiadamiam Sz. Klijentelę, że postanowiłem od dnia 25 Sierpnia do dnia 20 Września br. sprzedawać wszelkiego rodzaju obuwie męskie, damskie i dziecięce, giemzowe, chromowe, lakierowe, reniferowe, boty, wyłogi i buty z cholewami najnowsze fasony, które się znajdują w moim składzie w wielkim wyborze ze starego zakupu **po cenie dawniejszej.**

Z poważaniem A. SZTYBELMAN
I Aleja 10.

UWAGA! Z powodu powiększenia warsztatu szewskiego i cholewiarskiego przyjmuje wszelkie obstalunki i wykonywam solidnie i szybko.

Aleksander Jaxa Dębicki

Geometra przysięgły

Kościuszki № 1, mieszkania 3.

Na mocy upoważnienia Ministerjum Robót Publicznych i Głównego Urzędu Ziemskiego, przyjmuje parcelacje, Komassacje, podziały pastwisk i inne pomiarowe roboty.

Związek Ludowo-Narodowy

We środę, dn. 13 bm o godz. 7 wiecz. w sali Stow. Rzrzem. Przem. (I Aleja 9 I-sze piętro) odbędzie się zwykła

Konferencja Przedwyborcza Związku Ludowo-Narodowego

dla członków i sympatyków.

Karty wstępu wydaje bezpłatnie Sekretarjat Zw. Lud. Nar. codziennie od godz. 10 r. do 2 po poł. i od 5 do 7 wiecz.

ZAWIADOMIENIE.

Magazyn Ubiorów Męskich

R. Trawińskiego

II-ga Al. № 24 I-sze piętro front

egzystująca od 1889 r. z dn. 15 b.m. ponownie zaprowadza dział — **gotowej garderoby męskiej** po cenach przystępnych. —

Garnitury marynarkowe	od 32000	garnitury sportowe	od 40.000
palta jesienne	od 32500	palta letnie	od 39 000
spodnie	od 11000	palta gumowe	od 35.000

Magazyn zaopatrzony obficie na nadchodzący sezon jesienny w materjały. Wykonywa roboty tak z powierzonych jak i własnych materjałów podług ostatniej mody fasonów angielskich. Robota solidna i szybka.

Jedyna w Częstochowie chrześcijańska firma

z gotową garderobą.

UPRASZA SIĘ O SPRAWDZENIE NA MIEJSCU

— Zwiedzenie magazynu nie obowiązuje do kupna. —

Szkoła wychowawcza

St. Ligęzówny

w Częstochowie, Kościuszki 9

Przyjmuje zapisy dzieci od lat 3.

Zajęcia rozpoczęto.

Wszyscy dążą po zakupy

do firmy

J. Rząsińskiego

w Częstochowie Kościuszki 19 a

Telefon 3 -18

NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO ZAKUPÓW

Ogromny wybór płócien, nansuków, podpinkowego, wełny mundurkowe i kostjumowe, kołdry, kapy i korty męzkie, oraz jedwabie.

Zawiadomienie

Do firmy

„Bławat"

I Aleja 14 (dom p. Frankego)

nadeszły na nadchodzący sezon materjały wełniane na palta, garnitury i suknie, bostony, gabardiny, szewioty, oraz wyroby bawełniane, płótna, zefiry, prześcieradła, obrusy, garnitury ze serwetkami, ręczniki wsypy, również dywany, dywaniki, chodniki, firanki.

Aksamity, Jedwabie i trykotiny

w bogatym wyborze,

Ceny konkurencyjne!

Za **7000** Mk. na całe **ubranie** męskie z dobrego kortu

Za **3.000** Mk. na całą damską **suknię**

można nabyć w znanej firmie

J. Dawidowicz i S-ka

I Aleja 7. Tel. 74.

Tamże nabyć można korty, bostony, szewioty, wełniane i bawełniane materjały oraz płótna. Nie wierzcie reklamom, lecz przyjdźcie i przekonajcie się. Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

TEATR

PARYSKI

ul. Panny Marji 19.

Program od soboty 9 do wtorku 12 września r. b.

Dla młodzieży dozwolone.

3-cia SERJA głośnego obrazu 3-cia SERJA!

ZA KULISAMI

MONTE-CARLO

przepiękny egzotyczny dramat w 6-ciu wielkich częściach ilustrujący dzie—je niezmiernie ciekawe awanturnicy z MONTE-CARLO w roli głównej — ELLEN RICHTER

— — — — — — — w 3-ciej SERJI p. t. — — — — — — —

PROCES STANLEY'A

KINO „NOWY"

II-ga Aleja № 43.

Program od soboty dn. 9 go do wtorku 12 września włącz.

Nieporównany dramat w 6-ciu aktach

Najpotężniejsze dzieło sezonu na tle „Walka wiedzy z epidemją".

KARNAWAŁ ŚMIERCI

W rolach głównych: znakomity tragik Duński Olaf Fönss

i jego urocza partnerka KLARA WIETT.

UWAGA: Dzieło powyższe niema nic wspólnego z obrazem wyświetlanem pod podobnym tytuem w jednym z tutejszych kin, albowiem o całe niebo przewyższa dotychczas u nas grane.

— Anons: — w następnej zmianie programu ukaże się najpotężniejsze dzieło sezonu

KINO TEATR „LEGUN"

ul. Dąbrowskiego 10.

Program od czwartku 7 do wtorku 12 września b. r.

„STRZELBA i ŁASSO"

— — Wielki film amerykański — —

w roli głównej nie zrównany artysta i akrobata EDDIE POLO

Oszczędzajcie pieniądze!

Róbcie swoje zakupy w najtańszym magazynie bławatnym p. f.

Kornberg i Szumacher

w Częstochowie I Aleja № 11 w podwórzu pa ter vis-a-vis tramy

Poleca wszelkie towary na wyprawy ślubne jak również na nadchodzący sezon wszelkie wełny, bostony, gabardiny, barchany, flanele, kołdry bajowe, watowe i pluszowe oraz wszelkie płótna białe po cenach fabrycznych.

ODCISKI brodawki i skórę zgrubiałą na podeszwach bezpowrotnie i bez bólu usuwa „KLAWIOL"

wyrób Labor. Farmac. „AP. KOWALSKI" w Warszawie Miodowa 5

Sprzedają wszystkie apteki i składy apteczne.

Słuchajcie!

Hurtowy skład sukna i kortów M Najmana w Częstochowie ulica Kilińskiego № 5 1-sze piętro poleca na sezon jesienny i zimowy po cenach fabrycznych: zamsze wszystkich kolorów na damskie płaszcze, welury na męskie i damskie palta, bostony granatowe i czarne, pokrycia na futra i bekeszy, towary angielskie na ubrania, kamgarny w paseczkach na spodnie, sukna wszystkich kolorów, ceny fabryczne, wybór duży, usługa rzetelna.

DOKTOR

PAWEŁ BRONIATOWSKI

ul. Panny Marji 21 (obok teatru Paryskiego)

choroby weneryczne i skórne

Przyjmuje od 9 — 12 i od 4 — 7 po poł.

Panie od 12 — 1 w południe.

Kursa Maturalne

Zrzeszenia Nauczycieli

Zapisy przyjmuje się na kurs niższy i wyższy z ukończeniem 4 klas i 6 klas. Kierownik przyjmuje codziennie od g. 4 i pół — 5 i pół. Kancelarja kursów czynna od g.11— 12 i od 4—6 pop. w lokalu szkolnym

St. Ligęzówny, ul. Kościuszki 9.

Tańców polskich i najmodniejszych uczy szkoła art. bal. K. Kosteckiego. Resursa: Aleja I Nr. 9. Informuje do 9 wiecz Lekcje praktyczne w Niedziele i Swięta 7 wiecz.

Skradzieno kartę bezterminowego urlopu wydaną przez 17 p. p. w Janowie na imię Wachowskiego.

Skradziono kartę zwolnienia wydaną przez 7 p.p. Szmulowi Laks oraz paszport wydany przez Magistrat m. Sieradz i gotówki 80.000

Zgubiono kartę odroczenia wydaną przez P. K. U. w Częstochowie na imię Bolesława Skrętnego.

Przyjmę uczni lub uczenice na stancję ul. Kilińskiego 5 I piętro.

Piwiarnia do ostąpienia. Stacja Olsztyn, wieś Turów

Zgubiono paszport i kartę powołania wydaną w Janowie na imię Helbracławski. Łaskawego znalazcę uprasza się o zwrot do „Kurjera".

Lekcji w zakresie 6-ciu klas po cenach bardzo przystępnych udziela rutynowana korepetytorka. Wiadomość w „Kurjerze".

Maturzystka udziela lekcji w zakresie gimnazjalnym. Wiadomość w „Kurjerze".

Muzyki początków uczę tanio. Wiadomość w „Kurjerze".

Przyjmuję do haftu bieliznę ceny przystępne, wykończenia odpowiednie. Ogrodowa 21. Prajsówna.

Nauczycielka języka francuskiego udziela lekcji i konwersacji francuskiej jak również może udzielać konwersacji za obiady. Wiadomość: ul. Dąbrowskiego 9 parter, lub w „Kurjerze".

Tkaniny druciane sita i rafy na różne potrzeby, a także siatki druciane, kręcone na ogrodzenia parkanów, bufetów i okien. Wyrób i reparacja materacy drucianych i wycieraczek do nóg. Przyjmuje zamówienia po cenach przystępnych W. Scibirowski, Rynek Wieluński 32, telefon 324.

„MATURA"

Kraków — Grodzka 60.

P. T. Wojskowi, Urzędnicy i osoby z prowincji przygotowują się szybko i dokładnie do matury i wszelkich egzam. w zakresie szk. średnich i semin. naucz. za pomocą miesięcznych wykładów pisemnych.

Jedyna instytucja.

Informacje i prospekta darmo.

Na odpowiedź załączyć znaczki.

DENTYSTA

Michał Rozenowicz

powrócił

przyjmuje codziennie od 10—1 i od 4—7

II-ga Aleja 35.

Lecznica Lekarsko-Dentystyczna i Laboratorjum zębów sztucznych

Lekarzy-dentystów

ARTURA BRONIATOWSKIEGO I MARKA GRÜNA Częstochowa ul. Panny Marji (I Aleja) Nr. 8.

Przyjmują codziennie od 9-ej rano do 7 wiecz

Lekarz-Dentysta

St. Parczyński

przyjmuje od 10—1 i od 3—7 wiecz.

Ul Dąbrowskiego № 11.

Pracownia Kapeluszy Damskich

Karola Goldberg

II-ga Aleja № 38 w bramie II piętro m. 15

WYKONYWAM KAPELUSZE z WŁASNYCH I POWIERZONYCH — — MATERJAŁÓW — —

Posiadam na składzie wybór najnowszych fasonów. Ceny przystępne

UWAGA! Proszę zwracać uwagę na adres.

Zródło Polskie

Jana Radziejewskiego

Krakowska 1, obok Stow. Rolniczego.

poleca towary bławatne, konfekcyjne z fabryki „Częstochowianka" po cenach fabrycznych, gotowe suknie damskie, dziecięce, bieliznę, wyprawy do chrztu, duży wybór bluzek, fartuchów i pończoch.

Najlepsze źródło taniego kupna!

Zwracać uwagę na adres!

Sensacja! Sensacja!

Zawiadamiam Sz. Klijentelę m. Częstochowy i okolicy, iż z dniem 1-go Września powiększyłem — — swój — —

Magazyn i Pracownię Obuwia

Posiadam na składzie wybór gotowego obuwia jako to: męskie, damskie i dziecinne najnowszych fasonów. Sprzedaje po cenach najniższych. Przyjmuje obstalunki i wykonywam szybko podług najnowszych modeli.

UWAGA!! W celu zyskania szerszej klijenteli CENY ZNIŻONE od 1 Września do 1 Października od 10 do 20 procent.

Z poważaniem

Czesław Tromczyński

ul. Kościuszki 17, lewa oficyna parter,

Pracownia Gorsetów

p. f. „Jòzefa"

III-cia Aleja 54 (parter)

poleca duży wybór gorsetów hygienicznych pasów brzusznych najnowszego systemu, zalecanych przez doktorów, pasów biodrowych, szelek do prostego trzymania się, biustonoszy, pończochy gumowe i t. p. Przyjmuje obstalunki z własnych i powierzonych materjałów, również reparacje, pranie i przefasonowywanie.

Ceny zniżone.

Redakter i Wydawca: Adam Paciorkowski.

Odbito w Drukarni „UDZIAŁOWEJ"